

Sygn. akt II KK 304/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jarosław Matras

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Anna Janczak

w sprawie **S. A.**

skazanego z art. 82 § 2 k.w. i innych

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

bez udziału stron

w dniu 26 października 2016 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w P.

z dnia 28 marca 2014 r.,

- 1. uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w.
w zw. z art. 45 § 1 k.w. umarza postępowanie;**
- 2. kosztami postępowania w sprawie obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem nakazowym z dnia 28 marca 2014 r., Sąd Rejonowy w P. uznał obwinionego S. A. za winnego popełnienia w dniu 14 sierpnia 2013 r. wykroczeń z art. 86 § 2 k.w. i z art. 94 § 1 k.w. i za to na podstawie art. 86 § 2 k.w. w zw. z art. 9

§ 2 k.w. wymierzył mu łącznie karę grzywny w wysokości 1.000 złotych oraz zwolnił obwinionego z kosztów postępowania.

Orzeczenie to nie zostało zaskarżone i uprawomocniło się z dniem 30 kwietnia 2014 r.

Kasację od wyroku Sądu Rejonowego wywiódł na korzyść skazanego Prokurator Generalny i zaskarżając orzeczenie w całości zarzucił: „rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie prawa procesowego – 93 § 4 k.p.w. w zw. z art. 21 § 1 pkt 2 k.p.k. i art. 21 § 4 k.p.k., polegające na rozpoznaniu przez sąd sprawy obwinionego S. A. w postępowaniu nakazowym, pomimo istnienia uzasadnionych wątpliwości co do poczytalności obwinionego w chwili czynu, w wyniku czego pozbawiono go obligatoryjnej obrony – co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 104 § 1 pkt 6 k.p.w.”. W następstwie tego zarzutu skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w. w zw. z art. 45 § 1 k.w.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna, bowiem zaskarżony wyrok jest dotknięty zarzuconymi uchybieniami, które pociągają za sobą konieczność uchylenia orzeczenia Sądu Rejonowego w P.

Zgodnie z art. 93 § 2 i 4 k.p.w. orzekanie w postępowaniu nakazowym jest możliwe jedynie wtedy, gdy okoliczności czynu i wina obwinionego nie budzą wątpliwości oraz nie zachodzą okoliczności określone w art. 21 § 1 k.p.w., które powodują obligatoryjną obronę. Jedną z tych okoliczności jest wystąpienie uzasadnionych wątpliwości co do poczytalności obwinionego – art. 21 § 1 pkt 2 k.p.w. W trakcie przesłuchania osoby podejrzanej o popełnienie wykroczenia (k – 9 – 10) S. A. nie sygnalizował żadnych problemów natury psychicznej w związku z czym w protokole odnotowano, że jest zdrowy. W konsekwencji, w toku postępowania nie poddano go badaniom psychiatrycznym i nie wyznaczono obrońcy z urzędu; obwiniony nie posiadał także obrońcy z wyboru. Jednakże w toku postępowania wykroczeniowego do akt sprawy dołączono opinię sądowo – psychiatryczną, sporządzoną w dniu 21 sierpnia 2013 r. na potrzeby postępowania przygotowawczego prowadzonego w Prokuraturze Rejonowej w P., w sprawie 2 Ds. .../13/XI, o czyny z art. 178a § 1 k.k. i inne, dotyczącą S. A., z której wynika, że

z powodu choroby psychicznej – psychozy afektywnej dwubiegunowej, miał on ograniczoną w znacznym stopniu zdolność rozpoznania znaczenia czynu oraz zdolność pokierowania swoim postępowaniem w rozumieniu art. 31 § 2 k.k. (k – 21 – 26). Wnioski znajdujące się w aktach opinii uzasadniają obiektywnie istnienie wątpliwości co do poczytalności obwinionego, zwłaszcza przy zestawieniu przedmiotów postępowania – czyn z art. 178a § 1 k.k. w postępowaniu karnym i czyny z art. 86 § 2 k.w. i z art. 94 § 1 k.w. w postępowaniu wykroczeniowym, które winny być rozstrzygnięte w toku procesu z wykorzystaniem opinii sądowo – psychiatrycznej dopuszczanej na potrzeby rozważanej sprawy. Wobec wątpliwości co do poczytalności obwinionego udział w postępowaniu obrońcy był obowiązkowy, co wynika z treści art. 21 § 1 pkt 2 k.p.w. W zaistniałej sytuacji Sąd wydał wyrok w niedopuszczalnym z mocy art. 93 § 4 k.p.w. trybie, a nadto doszło do obrazy art. 21 § 1 pkt 2 k.p.w., ponieważ nie wyznaczono obwinionemu obrońcy, co w konsekwencji pociągnęło za sobą zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 104 § 1 pkt 6 k.p.w., gdyż obwiniony nie miał obrońcy w sytuacji przewidzianej w art. 21 § 1 k.p.w.

Kierując się powyższym należało, zgodnie z wnioskiem Prokuratora Generalnego, zaskarżony wyrok uchylić. Ze względu na to, że od popełnienia w dniu 14 sierpnia 2013 r. wykroczeń upłynęły już dwa lata, zgodnie z art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w. w zw. z art. 45 § 1 k.w. postępowanie w sprawie należało umorzyć z powodu przedawnienia karalności wykroczeń.

kc